

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII — KOMISJA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXVIII—ZESZYT 2
1976

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Stanisław Grodziski, Bogusław Leśnodorski, Henryk Olszewski (sekretarz redakcji), Kazimierz Orzechowski, Michał Szczaniecki (redaktor naczelny), Monika Senkowska-Gluck, Jan Wąsicki, Adam Wiliński

Adres Redakcji: 61-809 Poznań, ul. Czerwonej Armii 90. Collegium Iuridicum

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE – ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 400+90 egz. Ark. wyd. 27,25. Ark. druk. 20,25. Papier druk. sat. V kl. 70 g, 70×100. Oddano do składania 28 VI 1976 r. Podpisano do druku 11 XI 1976 r. Druk ukończono w listopadzie 1976 r. Nr zam. 437/189 H-2/711. Cena zł 82,–

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXVIII — Zeszyt 2

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Władysław Rozwadowski, Zarzut kwoty potrąconej. Studia nad D. 22, 3, 19, 3	1
<i>L'exception de somme compensée. Une étude sur D. 22, 3, 19, 3</i> . . .	15
Marek Kuryłowicz, Dziedziczenie przeciwtestamentowe adoptowanych w rzymskim prawie klasycznym i jego znaczenie dla rozwoju rzymskiej adopcji	17
<i>La succession déferée a l'encontre du testament aux adoptés en droit romain classique et la valeur de ce problème pour le développement de l'adoption romaine</i>	35
Ryszard Łaszczyński, Wiejskie prawo spadkowe w województwie chełmińskim w okresie oligarchii magnackiej	37
<i>Le droit rural de succession dans la voïevodie de Chełmno aux XVIIe et XVIIIe siècles</i>	58
Jacek Mazurkiewicz, Kuratela <i>ventris nomine</i> na ziemiach polskich w XIX i XX wieku	59
<i>Le problème de la curatelle ventris nomine dans les systèmes de droit civil en Pologne démembrée et restaurée du XIXe siècles</i>	86
Franciszek Ryska, Odpowiedzialność karna za przestępstwa wojenne. Ewolucja zasad do czasów II wojny światowej	89

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Henryk Grajewski, Materiały z badań nad komentarzem zawartym w Najstarszym zwodzie prawa polskiego	119
Jacek S. Matuszewski, Obowiązek służby wojskowej z dóbr ziemskich w Polsce do końca XV w.	145
Barbara Trelińska, Dwa nieznanne rękopisy „Praw i porządku ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego” z XVII w.	157
Stanisław Salmonowicz, Ustrój polityczny Pomorza w XIX w. Stan badań i postulaty badawcze	165
Rett R. Ludwikowski, Z rozważań nad modelem polskiego konserwatyizmu drugiej połowy XIX w.	177
Bogdan Cybulski, Geneza Rządu Krajowego Księstwa Cieszyńskiego (grudzień 1918 — styczeń 1919 r.)	195
Bogdan Kroll, Struktura polskich centralnych władz emigracyjnych w latach 1939 - 1945	211

III. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Juliusz Bardach, O I Statucie litewskim	239
Wacław Uruszczaek, Uwagi o polskiej rodzinie szlacheckiej w późnym średniowieczu	249

IV. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

Texty ke studiu obecných dějin státu a práva. I - III (Irena Malinowska - Kwiatkowska)	263
La Summa Institutionum „Justiniani est in hoc opere” editée par Pierre Legendre. Ius Commune (Henryk Kupiszewski)	267
Francesco Sittia, De actionibus. Edizione e commento (Henryk Kupiszewski)	271
Jaromír Kincl, Otroci ve franckých právních pramenech 6. - 8. století (Irena Malinowska - Kwiatkowska)	275
Friedrich Ebel, Über Legaldefinitionen. Rechtshistorische Studie zur Entwicklung der Gesetzgebungstechnik in Deutschland (Stanisław Salmonowicz)	277
Valentin Urfus, Právo, úvěr a lichva v minulosti (Katarzyna Sójka - Zielińska)	279
Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka. T. I: 1065 - 1495. Wyd. S. M. Sza-cherska (Witold Maisel)	280
André Uytterbrouck, Le gouvernement du duché de Brabant au bas Moyen-âge (1355 - 1430) (Stanisław Russocki)	282
Dzieje Lubelszczyzny. T. I, praca zbiorowa pod red. T. Mencla (Władysław Sobociński)	285
Die erste polnische Teilung 1772. Bearb. von Friedhelm Berthold Kaiser und Bernhard Stasiewski (Stanisław Grodziski)	288
Friedrich Berthold Kaiser, Die russische Justizreform von 1864. Zur Geschichte der russischen Justiz von Katharina II bis 1917 (Władysław Sobociński)	291
Die Habsburgermonarchie 1848 - 1918. Hrsg v. Adam Wandruszka u. Peter Urbanitsch (Stanisław Grodziski)	296
Albrecht Wien, Die preussische Verwaltung des Regierungsbezirks Danzig 1870 - 1920 (Tadeusz Cieślak)	300
Wolfgang Horn, Führerideologie und Parteiorganisation in der NSDAP 1919 - 1933 (Marek Maciejewski)	303

* . *

H. Schlosser — F. Sturm — H. Weber, Die rechtsgeschichtliche Exegese (Henryk Kupiszewski)	309
Arnaldo Biscardi, Actio pecuniae traiectionis. Contributo alla dottrina delle clausole penali (Jacek Dmowski)	309
Ciuliana Foti-Talamanca, Ricerche sul processo nell'Egitto Greco-Romano (Władysław Bojarski)	310
Josephus Glomp, De conceptu fictionis iuris apud Romanos (Władysław Bojarski)	311
Römisches Recht in einem Band, hrsg v. L. Huchthausen (Władysław Bojarski)	311

František Graus, Lebendige Vergangenheit. Überlieferung im Mittelalter und in den Vorstellungen vom Mittelalter (Stanisław Russocki) . . .	312
Karpato-dunajskie zemli v srednije veka (Stanisław Russocki) . . .	313
Die geschichtlichen Grundlagen der modernen Volksvertretung. Die Entwicklung, von den mittelalterlichen Korporationen zu den modernen Parlamenten, hrsg. von H. Rausch (Stanisław Russocki) . . .	314
Faire de l'histoire, sous la direction de J. Le Goff et P. Nora (Stanisław Russocki) . . .	314
Dvorjanstvo i krepostnoj stroj Rossii XVI-XVII vv. Sbornik statej posvjaščenyj pamjati Alekseja Andreeviča Novosel'skogo (Stanisław Russocki) . . .	315
V. N. Nikiforov, Vostok i vseмирnaja istorija (Stanisław Russocki) . . .	315
St. Olteanu, Les pays roumains à l'époque de Michel le Brave (L'union de 1600) (Lesław Pauli) . . .	316
Michel Troper, La séparation des pouvoirs et l'histoire constitutionnelle française (Marek Wąsowicz) . . .	317
H. Desfeuilles, Le pouvoir de contrôle des parlements nordiques (Hubert Izdebski) . . .	318
Abram de Swaan, Coalition theories and cabinet formations. A study of formal theories of coalition formation applied to nine European parliaments after 1918 (Marek Wąsowicz) . . .	319

V. KRONIKA — CHRONIQUE

Czterdziestolecie pracy naukowej profesora Juliusza Bardacha . . .	321
Międzynarodowa konferencja historyków prawa w Bari . . .	321
Międzynarodowa konferencja historyków prawa w Pradze . . .	322
Uroczystość odnowienia po pięćdziesięciu latach dyplomu doktorskiego prof. dra Adama Vetulaniego . . .	323

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW ZESZYTU 2

Juliusz Bardach (Warszawa)

Władysław Bojarski (Toruń)

Bogdan Cybulski (Wrocław)

Jacek Dmowski (Gdańsk)

Tadeusz Cieślak (Warszawa)

Henryk Grajewski (Łódź)

Stanisław Grodziski (Kraków)

Hubert Izdebski (Warszawa)

Krystyna Kamińska (Toruń)

Bogdan Kroll (Warszawa)

Henryk Kupiszewski (Warszawa)

Marek Kuryłowicz (Lublin)

Rett R. Ludwikowski (Kraków)

Ryszard Łaszewski (Toruń)

Marek Maciejewski (Wrocław)

Witold Maisel (Poznań)

Irena Malinowska-Kwiatkowska (Kraków)

Jacek S. Matuszewski (Łódź)

Jacek Mazurkiewicz (Wrocław)

Lesław Pauli (Kraków)

Władysław Rozwadowski (Poznań)

Stanisław Russocki (Warszawa)

Franciszek Ryszka (Warszawa)

Stanisław Salmonowicz (Wrocław)

Michał Szczaniecki (Warszawa)

Władysław Sobociński (Warszawa)

Katarzyna Sójka-Zielińska (Warszawa)

Barbara Trelińska (Katowice)

Wacław Uruszczał (Kraków)

Marek Wąsowicz (Warszawa)

Maria Zmierczak (Poznań)